

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від 28.08.2025 р. №1
Голова педагогічної ради
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА
наказ від 01.09.2025 №147/01-10о
«Про затвердження освітніх
програм та навчальних планів на
2025/2026 н.р.»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Миколаївського ліцею № 41
Миколаївської міської ради
Миколаївської області
на 2025-2026, 2026-2027 н.р.**

для 5-6 класи (адаптаційний цикл базової середньої освіти)

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» Миколаївський ліцей №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, яка дає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Миколаївського ліцею №41 є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідних рівнів.

Термін реалізації освітньої програми: 2025-2027 навчальний рік

Структура програми:

Розділ I. Пояснювальна записка (можуть вноситись зміни кожного навчального року «Нормативно-правове забезпечення» відповідно до законодавства).

Розділ II. Освітня програма базової середньої освіти НУШ-адаптаційний цикл базової середньої освіти (5-6-мі класи).

РОЗДІЛ I

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Миколаївський ліцей №41 (МЛ №41) у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Призначення МЛ №41 полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

Організація здобуття освіти в МЛ №41 здійснюється за формами, визначеними законодавством України та статутом ліцею: інституційна (очна (денна), дистанційна, змішана), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Згідно Статуту МЛ №41 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II рівень – базова середня освіта, яка здобувається протягом п'яти років (для класів НУШ організовується за циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання));

III рівень – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта), яка здобувається протягом двох років . Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Метою Миколаївського ліцею №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області є надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.

Пріоритетні напрямки роботи МЛ №41:

- організація безпечних умов підготовки закладу освіти до початку навчального року в умовах воєнного стану;
- організація гнучкого навчання в умовах воєнного стану;
- зміна ролі вчителя і парадигми наставництва в умовах воєнного стану;
- забезпечення якості освіти надання освітніх послуг в умовах воєнного стану;
- забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці в умовах воєнного стану;
- інформаційна відкритість та доступність закладу освіти в умовах;
- продовження формування в учнів ключових компетентностей, необхідних сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітній процес у закладі є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід – спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та здобувачів освіти на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні.

Компетентнісний підхід — це орієнтація освітнього процесу на досягнення результатів навчання, що визначаються сформованими у здобувачів освіти компетентностями: ключовими, міжпредметними та предметними. Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Викладацька діяльність педагогів МЛ №41 спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційновольових та фізичних якостей здобувачів освіти. У ліцеї створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичнопредметні спільноти вчителів-предметників, спільнота класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності в МЛ №41 відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
3. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
4. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;

5. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898;

6. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;

7. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від.15.02.2023 №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2024 р. за №1432/42777;

8. Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

9. Наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

10 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;

11. Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

12. Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

13. Листа Міністерства освіти і науки України від 11.12.2024 № 1/23259-24 «Про розрахунок обсягу освітньої субвенції на 2025 рік».

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

16. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 від №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;

- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до довкілля.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у МЛ №41 відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», класи діляться на групи:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з трудового навчання/технологій у 5-11-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

РОЗДІЛ II

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ –

адаптаційний цикл базової середньої освіти (5-6-мі класи).

Загальні положення

Освітня програма для базової середньої освіти НУШ (5-6-ті класи) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року №1120 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року №536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019р. за №547/33518.

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення МЛ №41 та використання ним в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл навчання) базової середньої освіти.

Освітня програма для 5-6-х класів, що реалізується в Миколаївському ліцеї №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Мета освітньої програми: реалізація предметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та

іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової української школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Реалізація освітньої програми МЛ №41 для 5-6-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Освітній процес побудований на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Зберігаючи наступність із початковою школою учителями МЛ №41 забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-6-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту» і Державному стандарті, а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

З урахуванням поетапного переходу МЛ №41 та здійснення діяльності за новим Державним стандартом, освітня програма 5-6-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 19.02.2021 №235) (зі змінами від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено

відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти учня / учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Визначення результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) рекомендовано 2065 годин/навчальний рік (без урахування годин на фізичну культуру): для 5-х класів – 980 годин/навчальний рік, для 6-го класу – 1085 годин/навчальний рік навчальним закладом сформовано відповідно до Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Додатку 1 за галузями, МЛ №41 визначає обсяг фактичного річного навантаження для 5-8 класів:

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Освітні галузі	Перелік предметів/інтегрованих курсів 5 кл.	Перелік предметів/інтегрованих курсів 6 кл.
Мовно-літературна	Українська мова	Українська мова
	Українська література	Українська література
	Зарубіжна література	Зарубіжна література
	Іноземна (англійська) мова	Іноземна (англійська) мова
	Іноземна (німецька) мова	Іноземна (німецька) мова
Математична	Математика (інтегрований курс)	Математика (інтегрований курс)

Природнича	Пізнаємо природу (інтегрований курс)	Пізнаємо природу (інтегрований курс)
	-	Географія
Соціальна і здоров'язберезувальна	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Історія України. Всесвітня історія
	-	Громадянська освіта
Інформатична	Інформатика	Інформатика
Технологічна	Технології	Технології
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	Мистецтво (інтегрований курс)
Міжгалузевий інтегрований курс	Робототехніка	Робототехніка
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура

Природнича галузь буде реалізовуватися у 5 класі через викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу», у 6 класі через викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» та навчальний предмет географія. У 5 класі запроваджується вивчення міжгалузевого інтегрованого курсу «Робототехніка».

Під час вивчення громадянської та історичної галузі:

у 6 класі – варіант 2- інтегрований курс історії та курс громадянської освіти;

Вивчення предмета «Громадянська освіта» у 6-х класах відповідно до модельної програми «Громадянська освіта. 6–9 клас» (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України наказом від 19.12.2024 № 1768.

Мистецька галузь буде реалізовуватися через викладання інтегрованого курсу «Мистецтво».

Друга іноземна мова (німецька мова (2 години)) включена до навчального плану освітньої програми на підставі рішення педагогічної ради школи як вибіркового освітній компонент за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами .

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Модельні навчальні програми

Модельні навчальні програми (МНП) обрані педагогічними працівниками з переліку, рекомендованого МОН України під грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

При виборі програм було враховано :

- особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання;
- потенціал педагогічного колективу;
- матеріально-технічне забезпечення;
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм;
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей;
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма		
		Назва	Автори	Клас
Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	5-6 клас
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)	5-6 класи
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Турянця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.	5-6 класи
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи». для закладів загальної середньої освіти.	Зимооря І.М., Мойсюк В.А. та ін.	5-6 класи
	Німецька мова	«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І та ін.	5-6 класи
Математична	Математика	«Математика. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Істер О. С.	5-6 класи
Природнича	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.	5-6 класи
	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.	6 клас

Громадянська та історична освіта	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	5 клас
	Громадянська освіта	“Громадянська освіта. 6–9 клас” для закладів загальної середньої освіти	Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.	6 клас
	Інтегрований курс	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.	6 клас
Соціальна та здоров'язбережна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) Для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С.	5-6 класи
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Пасічник О. В., Чернікова Л. А.	5-6 класи
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Ходзинська І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю.	5 -6 класи
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	«Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс) Для закладів загальної середньої освіти»	Масол Л. М., Просіна О. В.	5-6 класи
Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Баженков Є.В., Коломоець Г.А., Боляк А.А., Дутчак М.В., Дніпров О.С	5-6 класи
Міжгалузевий інтегрований курс	Робототехніка.	«Робототехніка. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Сокол І. М., Ченцов О. М.	5-6 класи

На основі модельних навчальних програм (МНП) вчителі розробляють навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж зазначено в Державним стандартом та відповідним МНП та складають календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Універсальні стандарти таких документів не встановлюються. Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

Поділ на групи при вивченні окремих предметів відбувається відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України»:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з технологій у 5-6-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

Опис інструментів оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Критерії та шкала оцінювання Оцінювання результатів навчання учнів МЛ №41 здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12). Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні. Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв

оцінювання за освітніми галузями, відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 (далі – Рекомендації). Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12- бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках Рекомендацій з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми). Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі МЛ №41 керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; - рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

I - початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень (1-3 б) називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком (4-6 б).

III - достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені (7-9 б).

IV - високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, скласти план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер (10-12 б).

Рівні позначають літерами:

- П — «початковий»,
- С — «середній»,
- Д — «достатній»,
- В — «високий».

У письмових роботах учитель для 5 класу протягом вересня 2025 року вказує рівень, позначаючи його відповідним буквами «П», «С», «Д», «В» та може вказувати в дужках бал (за 12-бальною системою).

Адаптаційний період для 5 класу триває протягом першого місяця. Підсумкове бальне оцінювання не здійснюється й у журналі клітинки залишаються пустими. Кожен учитель веде власні нотатки, у яких зазначає рівні сформованості навчальних компетенцій учнів.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) та відповідно до наказу МОН України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

На початку кожного навчального року МЛ №41 організує проведення вхідного діагностування (з предметів, що входять до переліку НМТ) здобувачів освіти з метою виявлення рівня їх навчальних досягнень за попередній навчальний рік та планування подальшої роботи із подолання освітніх втрат.

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.); практичного (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками). Виставляються підсумкові групи результатів з тем. За підсумковими групами результатів виставляються семестрові групи результатів.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей). У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель/вчителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками, фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора МЛ №41 із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом директора МЛ №41 створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада МЛ №41. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор МЛ №41 видає відповідний наказ. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Заповнення «Характеристики навчальної діяльності» є результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь і виставленням відповідної позначки в стовпці «Потребує уваги і

допомоги/Демонструє помітний прогрес/ Має значні успіхи» після завершення навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Педагогічні працівники, які здійснюють навчання у відповідних класах, зобов'язані протягом травня 2026 року заповнити Google-таблицю, що розміщена за покликанням на Google Діску Заступника: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1lkKJiCiOE1J1HxT5mL4j7VRdCPYWk60oBSHneJkRLE8/edit?gid=1038852041#gid=1038852041>. Заповнення здійснюється відповідно до вимог наказу МОН від 02.08.2024 № 1093 (додаток 3) із використанням наступних умовних позначень :

«1» – Потребує уваги й додаткової допомоги;

«2» – Демонструє помітний прогрес;

«3» – Має значні успіхи.

На основі внесених даних буде сформовано зведену таблицю, яка надійде класним керівникам. Вони використають її для заповнення свідоцтва досягнень кожного учня відповідного класу.

Річні навчальні плани для 5-6-х класів

Річні навчальні плани для 5-6 класів розроблені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»). Перелік навчальних предметів укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Інформатична
- Технологічна
- Мистецька
- Здоров'я і фізична культура

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
МИКОЛАЇВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 41**

**Миколаївської міської ради Миколаївської області на 2025 – 2026 н.р.
5-А, Б класи**

Складено за Типовою освітньою програмою для 5-8-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120)

Освітні галузі	Перелік навчальних предметів/інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень, 5 А,Б кл.
Мовно-літературна	Українська мова	4+0,5
	Українська література	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5
	Іноземна (англійська) мова	3,5+0,5
	Друга іноземна (німецька) мова	2
Математична	Математика	4+1
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природнича	Пізнаємо природу	1,5+0,5
	Географія	-
	Біологія	-
	Фізика	-
	Хімія	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	-
	Вступ до історії України та громадянської освіти	1+1
	Історія України	-
	Всесвітня історія	-
	Громадянська освіта	-
Інформатична	Інформатика	1
Міжгалузевий інтегрований курс	Робототехніка	1
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		28+3
Гранично допустиме навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор

Людмила МАСЮТА

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від 28.08.2025 р. №1
Голова педагогічної ради
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА
наказ від 01.09.2025 №147/01-10о
«Про затвердження освітніх
програм та навчальних планів на
2025/2026 н.р.»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Миколаївського ліцею № 41
Миколаївської міської ради
Миколаївської області
на 2025-2026 н.р.
для 9-х класів**

МИКОЛАЇВ 2025

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» Миколаївський ліцей №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, яка дає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Миколаївського ліцею №41 є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідних рівнів.

Термін реалізації освітньої програми: 2025-2026 навчальний рік

Структура програми:

Розділ I. Пояснювальна записка

Розділ II. Освітня програма базової середньої освіти II ступеня повної загальної середньої освіти (9-ті класи)

РОЗДІЛ I

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Миколаївський ліцей №41 (МЛ №41) у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Призначення МЛ №41 полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

Організація здобуття освіти в МЛ №41 здійснюється за формами, визначеними законодавством України та статутом ліцею: інституційна (очна (денна), дистанційна, змішана), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Згідно Статуту МЛ №41 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II рівень – базова середня освіта, яка здобувається протягом п'яти років (для учнів НУШ організовується за циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);

- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання));

III рівень – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта), яка здобувається протягом двох років . Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Метою Миколаївського ліцею №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області є надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.

Пріоритетні напрямки роботи МЛ №41:

- організація безпечних умов підготовки закладу освіти до початку навчального року в умовах воєнного стану;
- організація гнучкого навчання в умовах воєнного стану;
- зміна ролі вчителя і парадигми наставництва в умовах воєнного стану;
- забезпечення якості освіти надання освітніх послуг в умовах воєнного стану;
- забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці в умовах воєнного стану;
- інформаційна відкритість та доступність закладу освіти в умовах;
- продовження формування в учнів ключових компетентностей, необхідних сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітній процес у закладі є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід – спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та здобувачів освіти на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні.

Компетентнісний підхід — це орієнтація освітнього процесу на досягнення результатів навчання, що визначаються сформованими у здобувачів освіти компетентностями: ключовими, міжпредметними та предметними. Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Викладацька діяльність педагогів МЛ №41 спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційновольових та фізичних якостей здобувачів освіти. У ліцеї створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичнопредметні спільноти вчителів-предметників, спільнота класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності в МЛ №41 здійснюватиметься відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

3. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;

4. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898;

5. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;

6. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від.15.02.2023 №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2024 р. за №1432/42777;

7. Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

8. Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня»;

9. Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;

10. Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;

11. Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;

12. Листа Міністерства освіти і науки України від 11.12.2024 № 1/23259-24 «Про розрахунок обсягу освітньої субвенції на 2025 рік».

13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

15. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 від №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;

- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
 - формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
 - формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до довкілля.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у МЛ №41 відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», класи діляться на групи:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з трудового навчання/технологій у 5-11-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

РОЗДІЛ II

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ II СТУПЕНЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 9-А, Б КЛАСИ

Загальні положення

Освітня програма базової середньої освіти МЛ №41 розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 № 536, Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2016 № 8 (у редакції наказу МОН України від 15 лютого 2023 №165), постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану». Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації ліцеєм єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів складає **1260** годин /навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в річному навчальному плані МЛ №41 на 2025/2026 н.р. Освітня програма МЛ №41 дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальний план для 9-х класів (Таблиця 10) розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405. З метою виконання вимог Державного стандарту річний навчальний план МЛ №41 містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану освітньої програми. Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової (української мови і англійської мови). Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань МЛ №41, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових річного навчального плану. Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька в рамках кожної освітньої галузі.

№	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання й розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати й перетворювати тексти задач (усно й письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування в письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною</p>

		<p>мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати й досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи в життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальні способи розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати й чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль у командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби з дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно й логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, ураховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; ураховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати й критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; урахувати правові, етичні, екологічні й соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами всіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і внутрішньоопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем ураховуються при формуванні духовного, соціального й фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи з наскрізних тем, при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади й методи навчання, реалізуються внутрішньо та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна й залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, уміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища й людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади й суспільства, що розуміє принципи й механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія реалізовується в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою таї розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад учителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя й формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку й охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані з ризиками для життя й здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення й розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту з практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці та встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання й підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології

Здоров'я і фізична культура

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти в 9-х класах у 2025-2026 навчальному році

Згідно із законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положенням про здобуття повної загальної середньої освіти до здобуття базової середньої освіти в 9-х класах у 2025-2026 н.р. можуть бути зараховані учні, які завершили 8-й клас, досягли відповідного рівня знань, подали необхідні документи та відповідають віковим та організаційним вимогам, визначеним чинним законодавством України. Особи з особливими освітніми потребами зараховуються на підставі висновку ІРЦ та індивідуальної освітньої траєкторії. Особи, які здобували освіту за кордоном, зараховуються після процедури визнання результатів навчання (еквівалентності документів).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 9-х класах підлягають формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню. Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів, окрім уроку, здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контроль-навчально-практичного заняття. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень сформованості компетентностей. Функцію перевірки та/або оцінювання сформованості компетентностей виконує також навчально-практичне заняття та заняття практикуму. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток здобувачів освіти; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. На початку 2025-2026 навчального року МЛ №41 організує проведення в 9-х класах вхідного діагностування (з предметів, що входять до переліку НМТ) здобувачів освіти з метою виявлення рівня їх навчальних досягнень за попередній навчальний рік та планування подальшої роботи із подолання освітніх втрат.

Загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів 9-х класів та встановлення відповідності між вимогами до знань, умінь і навичок здобувачів освіти та

показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий) в ліцеї здійснюються згідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 №329.

Перелік навчальних програм

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, перелік яких наведено в таблиці

№ з/п	Назва навчальної програми
1	Української мова. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
2	Української література. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
3	Зарубіжна література. 6-9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)
4	Біологія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
5	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
6	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
7	Географія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
8	Інформатика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
9	Математика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
10	Мистецтво. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
11	Основи здоров'я. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
12	Трудове навчання. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
13	Фізика. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
14	Фізична культура. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
15	Хімія. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
16	Іноземні мови (німецька). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
17	Іноземні мови (англійська). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)

У зазначеному переліку навчальні програми, які мають гриф «Затверджено» Міністерством освіти і науки України й розміщені на офіційному веб-сайті МОНУ.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
II СТУПЕНЯ
МИКОЛАЇВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 41
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2025-2026 н.р.
9-А, Б класи

Складено на основі наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця №10)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у касах
		9-А,Б,
Мови і літератури	Українська мова	2+1
	Українська література	2
	Англійська мова	2+1
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Основи правознавства	1
	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Хімія	2
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів	Німецька мова	2
Разом		33+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Факультативи		
Індивідуальні заняття та консультації		
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		36

Директор

Людмила МАСЮТА

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від 28.08.2025 р. №1

Голова педагогічної ради

Миколаївського ліцею №41

_____ Людмила МАСЮТА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Миколаївського ліцею №41

_____ Людмила МАСЮТА

наказ від 01.09.2025 №147/01-10о

«Про затвердження освітніх
програм та навчальних планів на
2025/2026 н.р.»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Миколаївського ліцею № 41

Миколаївської міської ради

Миколаївської області

на 2025-2026 н.р.

для 10-11-х класів

МИКОЛАЇВ 2025

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» Миколаївський ліцей №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, яка дає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Миколаївського ліцею №41 є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідних рівнів.

Термін реалізації освітньої програми: 2025-2026 навчальний рік

Структура програми:

Розділ I. Пояснювальна записка

Розділ II. Освітня програма профільної середньої освіти III ступеня повної загальної середньої освіти (10-11-ті класи)

РОЗДІЛ I

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Миколаївський ліцей №41 (МЛ №41) у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Призначення МЛ №41 полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

Організація здобуття освіти в МЛ №41 здійснюється за формами, визначеними законодавством України та статутом ліцею: інституційна (очна (денна), дистанційна, змішана), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Згідно Статуту МЛ №41 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II рівень – базова середня освіта, яка здобувається протягом п'яти років (для учнів НУШ організовується за циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання));

III рівень – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта), яка здобувається протягом двох років відповідно до нормативно встановлених строків запровадження (з вивченням української мови, іноземної (англійської, німецької) мови на профільному рівні). Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Метою Миколаївського ліцею №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області є надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.

Пріоритетні напрямки роботи МЛ №41 у 2025-2026 навчальному році:

- організація безпекових умов підготовки закладу освіти до початку 2025-2026 навчального року в умовах воєнного стану;
- організація гнучкого навчання в умовах воєнного стану;
- зміна ролі вчителя і парадигми наставництва в умовах воєнного стану;
- забезпечення якості освіти надання освітніх послуг в умовах воєнного стану;
- забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці в умовах воєнного стану;
- інформаційна відкритість та доступність закладу освіти в умовах;
- продовження формування в учнів ключових компетентностей, необхідних сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітній процес у закладі є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід – спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та здобувачів освіти на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні.

Компетентнісний підхід — це орієнтація освітнього процесу на досягнення результатів навчання, що визначаються сформованими у здобувачів освіти компетентностями: ключовими, міжпредметними та предметними. Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Викладацька діяльність педагогів МЛ №41 спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційновольових та фізичних якостей здобувачів освіти. У ліцеї створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичнопредметні спільноти вчителів-предметників, спільнота класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності в МЛ №41 у 2025-2026 навчальному році здійснюватиметься відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
3. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
4. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898;
5. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;
6. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від.15.02.2023 №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2024 р. за №1432/42777;
7. Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
8. Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (від 20.04.2018 №408);
9. Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
10. Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
11. Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
12. Листа Міністерства освіти і науки України від 11.12.2024 № 1/23259-24 «Про розрахунок обсягу освітньої субвенції на 2025 рік».
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».
14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».
15. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 від №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;

- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
 - формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
 - формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до довкілля.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у МЛ №41 відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», класи діляться на групи:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з трудового навчання/технологій у 5-11-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі;
- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-му класах (окремо для хлопців і дівчат), за умови більше 27 учнів у класі, але не менше 8 учнів у групі.

РОЗДІЛ II

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІІ СТУПЕНЯ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (10-11-ті КЛАСИ)

Загальні положення

Освітня програма Миколаївського ліцею №41 ІІІ ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня»). Освітня програма ІІІ ступеня окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладу єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами повної загальної середньої освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2485 годин/навчальний рік: для 10-А клас , 10- Б(І підгрупа)– 1225 годин/навчальний рік, 10-Б клас (ІІ підгрупа) – 1260 годин/навчальний рік для 11-х класів –

1225 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслюється у річному навчальному плані МЛ №41.

Навчальний план для 10-11-х класів

Річний навчальний план для 10 та 11-х класів МЛ №41 розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження в частині повної загальної середньої освіти з 01 вересня 2025 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. Для складання річного навчального плану на 2025/2026 н.р. МЛ №41 використовує таблицю 2 Типової освітньої програми в редакції наказу МОН України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), де міститься перелік базових предметів, який включає окремі профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні. До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» в 11-х класах здійснюється як два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.), «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.), які зазначені в Навчальному плані. З 1 вересня 2025 року учні 10–11–х класів вивчатимуть “Захист України” в міжшкільних осередках, які будуть оснащені сучасним обладнанням. Тижневе навантаження 2 години на тиждень. Уроки будуть раз на місяць у форматі тренінгів упродовж цілого дня. Діти вивчатимуть основи національної безпеки, управління дронами, домедичну допомогу, а також розумітимуть, чим кожен і кожна може бути корисним/корисною в захисті країни.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології». Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, перелік яких з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (Таблиця 3 Типової освітньої програми в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 № 890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»), що вивчаються на профільному рівні. Відповідно до пункту 7, статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», урахуваючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів на профільному рівні здійснюється вивчення:
 - іноземної мови (англійської) та українська мова- у 10-А, 10-Б (І підгрупа), 11-А, 11-Б класах;
 - іноземної мови (англійської, німецька) – у 10-Б класі.

У процесі складання навчального плану ліцею враховано, що:

профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів із різних освітніх галузей;

в 11-х класах залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, ліцей використовує для збільшення кількості годин на вивчення базового предмету - математика.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати й перетворювати тексти задач (усно й письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати й розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування в письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати й досліджувати найпростіші</p>

		<p>математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи в життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності в природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища й процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

			Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість		<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна громадянська компетентності	і	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність самовираження сфері культури	і у	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, ураховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування й взаємодії; ураховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати й критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; урахувати правові, етичні, екологічні й соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами всіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального й фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем, при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади й методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна й залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

<p>Екологічна безпека й сталий розвиток</p>	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, уміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища й людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади й суспільства, що розуміє принципи й механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а його зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад учителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя й формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку й охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані з ризиками для життя та здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення й розв'язування задач тощо здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту з практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на

практиці й встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання й підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), дистанційні форми навчання з використанням різних освітніх платформ, інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, пресконференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії тощо. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються в природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення й формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації, що поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, у якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання в практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити, можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися в змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед учителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, урахувавши конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма ліцею та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті ліцею.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 10-х та 11-х класах підлягають формульованому та підсумковому (бальному) оцінюванню. Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів, окрім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольованого навчально-практичного заняття. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень сформованості компетентностей. Функцію перевірки та/або оцінювання сформованості компетентностей виконує також навчально-практичне заняття та заняття практикуму. Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток здобувачів освіти; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

На початку 2025–2026 навчального року в МЛ №41 буде організовано проведення вхідного діагностичного тестування (з предметів, що входять до переліку НМТ) для учнів 10-х та 11-х класів. Основна мета — визначити рівень знань здобутих у попередньому навчальному році, виявити можливі прогалини та сформулювати ефективну стратегію подальшого навчання, спрямовану на усунення освітніх втрат і якісну підготовку до НМТ-2026. Загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів 10-х й 11-х класів та встановлення відповідності між вимогами до знань, умінь і навичок здобувачів освіти та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий) в МЛ №41 здійснюються згідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 №329.

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

№	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1	Українська мова	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
2	Українська мова	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
3	Українська література	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
4	Зарубіжна література	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
5	Іноземні мови	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
6	Історія України	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
7	Всесвітня історія	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
8	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
Освітня галузь «Математика»			
9	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Природознавство»			

10	Біологія і екологія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
11	Географія	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
12	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
13	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
14	Хімія	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Технології»			
15	Інформатика	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
16	Технології	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки України» наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
17	Фізична культура	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698
18	Захист України	Рівень стандарту	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2023 № 1121

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ІІІ СТУПЕНЯ
МИКОЛАЇВСЬКОГО ЛЦЕЮ № 41
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2025-2026 н.р.
10-11 класи**

Складено на основі наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» (в редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890), (таблиця № 2).

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	10-А	10-Б		11-А, Б
БАЗОВІ ПРЕДМЕТИ	27	27	27	26
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2		2
Англійська мова	2	2		2
Зарубіжна література	1	1		1
Історія України	1,5	1,5		1,5
Всесвітня історія	1	1		1
Громадянська освіта	2	2		-
Математика	3	3		4
Біологія і екологія	2	2		2
Географія	1,5	1,5		1
Фізика	3	3		3
Астрономія	0	0		1

Хімія	1,5	1,5	2
Фізична культура	3	3	3
Захист України	2	2	2
ВИБІРКОВО-ОБОВ'ЯЗКОВІ ПРЕДМЕТИ	3,0	3,0	3,0
Інформатика	2	2	1
Технології	1	1	2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси. факультативні курси та індивідуальні заняття	5,0	5,0	6,0
Профільні предмети	5,0	5,5	5,0
Українська мова	2	2	-
Англійська мова	3	3	3
Німецька мова	-	-	3
Додаткові години на окремі базові предмети			
Індивідуальні та групові заняття та консультації			
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	32,5	32,5	33,5
Всього (без урахування поділу класів на групи)	35,5	35,5	36,5
Всього (без урахування поділу класів на групи)	35,5	36	35,5

Директор

Людмила МАСЮТА

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від 30.08.2024 р. №1
Голова педагогічної ради
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
Миколаївського ліцею №41
_____ Людмила МАСЮТА
наказ від 02.09.2024 №76/01-10о
«Про затвердження освітніх
програм та робочих навчальних планів на
2024/2025 н.р.»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Миколаївського ліцею № 41
Миколаївської міської ради
Миколаївської області
на 2024-2025, 2025-2026 н.р.

для 5-6 класи (адаптаційний цикл базової середньої освіти)

МИКОЛІВ 2024

ВСТУП

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» Миколаївський ліцей №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, як суб'єкт освітньої діяльності, реалізує автономію, яка дає право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності.

Освітня програма Миколаївського ліцею №41 є єдиним комплексом освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Основою для розроблення освітньої програми є Державні стандарти освіти відповідних рівнів.

Термін реалізації освітньої програми: 2024-2026 навчальний рік

Структура програми:

Розділ I. Пояснювальна записка (можуть вноситись зміни кожного навчального року «Нормативно-правове забезпечення» відповідно законодавства).

Розділ II. Освітня програма базової середньої освіти НУШ-адаптаційний цикл базової середньої освіти (5-6-мі класи).

РОЗДІЛ I

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Миколаївський ліцей №41 (МЛ №41) у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», власним Статутом, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Призначення МЛ №41 полягає в наданні якісної повної загальної освіти здобувачам освіти, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм.

Організація здобуття освіти в МЛ №41 здійснюється за формами, визначеними законодавством України та статутом ліцею: інституційна (очна (денна), дистанційна, змішана), індивідуальна (педагогічний патронаж, домашня (сімейна), екстернат).

Згідно Статуту МЛ №41 здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

II рівень – базова середня освіта, яка здобувається протягом п'яти років (для класів НУШ організовується за циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання));

III рівень – повна загальна середня освіта (профільна середня освіта), яка здобувається протягом двох років . Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Метою Миколаївського ліцею №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області є надання якісної сучасної освіти шляхом вільного творчого навчання відповідно до суспільних потреб, зумовлених розвитком української держави в період воєнного стану та післявоєнної відбудови.

Пріоритетні напрямки роботи МЛ №41:

- організація безпечних умов підготовки закладу освіти до початку навчального року в умовах воєнного стану;
- організація гнучкого навчання в умовах воєнного стану;
- зміна ролі вчителя і парадигми наставництва в умовах воєнного стану;
- забезпечення якості освіти надання освітніх послуг в умовах воєнного стану;
- забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці в умовах воєнного стану;
- інформаційна відкритість та доступність закладу освіти в умовах;
- продовження формування в учнів ключових компетентностей, необхідних сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітній процес у закладі є системою науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Освітня діяльність передбачає діяльність суб'єкта, спрямовану на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті (стаття 1 Закону України «Про освіту»). Освітня діяльність згідно Державних стандартів здійснюється на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.

Особистісно зорієнтований підхід – спрямованість освітнього процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та здобувачів освіти на основі рівності у спілкуванні та партнерства у навчанні.

Компетентнісний підхід — це орієнтація освітнього процесу на досягнення результатів навчання, що визначаються сформованими у здобувачів освіти компетентностями: ключовими, міжпредметними та предметними. Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Викладацька діяльність педагогів МЛ №41 спрямована на формування знань, компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційновольових та фізичних якостей здобувачів освіти. У ліцеї створені та функціонують: психологічна й соціальна служба, методичнопредметні спільноти вчителів-предметників, спільнота класних керівників, творчі групи.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, ПАК АІКОМ.

Нормативно-правове забезпечення

Організація освітньої діяльності в МЛ №41 відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»;
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
3. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
4. Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392;
5. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898;
6. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224;
7. Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року №160, із змінами від.15.02.2023 №165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2024 р. за №1432/42777;
8. Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
9. Наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- 10 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;
11. Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
12. Наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

16. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 від №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».

Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність закладу освіти перед суспільством;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
 - формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
 - формування культури здорового способу життя, екологічної культури й дбайливого ставлення до довкілля.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у МЛ №41 відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», класи діляться на групи:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з трудового навчання/технологій у 5-11-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

РОЗДІЛ II

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НУШ –

адаптаційний цикл базової середньої освіти (5-6-мі класи).

Загальні положення

Освітня програма для базової середньої освіти НУШ (5-6-ті класи) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 року № 972, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом

Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року №1120 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року №536, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019р. за №547/33518.

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення МЛ №41 та використання ним в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл навчання) базової середньої освіти.

Освітня програма для 5-6-х класів, що реалізується в Миколаївському ліцеї №41 Миколаївської міської ради Миколаївської області, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Мета освітньої програми: реалізація предметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової української школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Реалізація освітньої програми МЛ №41 для 5-6-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Освітній процес побудований на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Зберігаючи наступність із початковою школою учителями МЛ №41 забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний,

інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-6-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту» і Державному стандарті, а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України,

дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

З урахуванням поетапного переходу МЛ №41 та здійснення діяльності за новим Державним стандартом, освітня програма 5-6-х класів розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 19.02.2021 №235) (зі змінами від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти учня / учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Визначення результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) рекомендовано 2065 годин/навчальний рік (без урахування годин на фізичну культуру): для 5-х класів – 980 годин/навчальний рік, для 6-го класу – 1085 годин/навчальний рік навчальним закладом сформовано відповідно до Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5-9

класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну й максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями й роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти (додаток 23 Державного стандарту).

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Додатку 1 за галузями, МЛ №41 визначає обсяг фактичного річного навантаження для 5-8 класів:

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Освітні галузі	Перелік предметів/інтегрованих курсів 5 кл.	Перелік предметів/інтегрованих курсів 6 кл.
Мовно-літературна	Українська мова	Українська мова
	Українська література	Українська література
	Зарубіжна література	Зарубіжна література
	Іноземна (англійська) мова	Іноземна (англійська) мова
	Іноземна (німецька) мова	Іноземна (німецька) мова
Математична	Математика (інтегрований курс)	Математика (інтегрований курс)
Природнича	Пізнаємо природу (інтегрований курс)	Пізнаємо природу (інтегрований курс)
	-	Географія
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Історія України. Всесвітня історія
	-	Громадянська освіта
Інформатична	Інформатика	Інформатика
Технологічна	Технології	Технології
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	Мистецтво (інтегрований курс)
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура

Природнича галузь буде реалізовуватися у 5 класі через викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу», у 6 класі через викладання інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» та навчальний предмет географія.

Під час вивчення громадянської та історичної галузі:

у 6 класі – варіант 2- інтегрований курс історії та курс громадянської освіти;

Вивчення предмета «Громадянська освіта» у 6-х класах відповідно до модельної програми «Громадянська освіта. 6–9 клас» (авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України наказом від 19.12.2024 № 1768.

Мистецька галузь буде реалізовуватися через викладання інтегрованого курсу «Мистецтво».

Друга іноземна мова (німецька мова (2 години)) включена до навчального плану освітньої програми на підставі рішення педагогічної ради школи як вибірковий освітній компонент за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами .

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Модельні навчальні програми

Модельні навчальні програми (МНП) обрані педагогічними працівниками з переліку, рекомендованого МОН України під грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

При виборі програм було враховано :

- особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання;
- потенціал педагогічного колективу;
- матеріально-технічне забезпечення;
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм;
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей;
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма		
		Назва	Автори	Клас
Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	<u>Голуб Н. Б.</u> , <u>Горошкіна О. М.</u>	5-6 клас
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.)	5-6 класи
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Турянниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.	5-6 класи
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи». для закладів загальної середньої освіти.	Зиморя І.М.,Мойсюк В.А.та ін.	5-6 класи
	Німецька мова	«Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Редько В.Г.,Шаленко О.П.,Сотникова С.І та ін.	5-6 класи
Математична	Математика	«Математика. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Істер О. С.	5-6 класи

Природнича	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи(інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.	5-6 класи
	Географія	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.	6 клас
Громадянська та історична освіта	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	5 клас
	Громадянська освіта	“Громадянська освіта. 6–9 клас” для закладів загальної середньої освіти	Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.	6 клас
	Інтегрований курс	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.	6 клас
Соціальна та здоров'язбережна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) Для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С.	5-6 класи
Інформатична	Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Пасічник О. В., Чернікова Л. А.	5-6 класи
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти» Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи. Для закладів загальної середньої освіти»	Ходзинська І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю. Ходзинська І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю. Туташинський В. І.	5 -6 класи
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	«Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс) Для закладів загальної середньої освіти»	Масол Л. М., Просіна О. В.	5-6 класи

Фізична культура	Фізична культура	«Фізична культура 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти.	Баженков Є.В., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Дутчак М.В., Дніпров О.С	5-6 класи
Міжгалузевий інтегрований курс	Робототехніка.	«Робототехніка. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Сокол І. М., Ченцов О. М.	5-6 класи

На основі модельних навчальних програм (МНП) вчителі розробляють навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, що містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж зазначено в Державним стандартом та відповідним МНП та складають календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Універсальні стандарти таких документів не встановлюються. Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Форми організації освітнього процесу визначає педагогічна рада закладу освіти та відображає їх в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня чи учениці реалізується на підставі Індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, який розробляють педагогічні працівники у взаємодії з учнем чи ученицею та/або його чи її батьками (особами, які їх замінюють); його схвалює педагогічна рада закладу освіти, затверджує керівник і підписують батьки (особи, які їх замінюють).

Поділ на групи при вивченні окремих предметів відбувається відповідно до наказу від 03.06.2025 №808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України»:

- при вивченні іноземної мови, української мови, при проведенні уроків з технологій у 5-6-х класах за умови більше 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, за умови не менше 8 учнів у групі.

Опис інструментів оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Критерії та шкала оцінювання Оцінювання результатів навчання учнів МЛ №41 здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12). Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні. Загальні критерії оцінювання (додаток 1) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями, відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 №1093 (далі – Рекомендації). Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12- бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках Рекомендацій з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми). Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів учителі МЛ №41 керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; - рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

I - початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень (1-3 б) називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II - середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком (4-6 б).

III - достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені (7-9 б).

IV - високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер (10-12 б).

Рівні позначають літерами:

- П — «початковий»,
- С — «середній»,
- Д — «достатній»,
- В — «високий».

У письмових роботах учитель для 5 класу протягом вересня 2024 року вказує рівень, позначаючи його відповідним буквами «П», «С», «Д», «В» та може вказувати в дужках бал (за 12-бальною системою).

Адаптаційний період для 5 класу триває протягом першого місяця. Підсумкове бальне оцінювання не здійснюється й у журналі клітинки залишаються пустими. Кожен учитель веде власні нотатки, у яких зазначає рівні сформованості навчальних компетенцій учнів.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі МНП із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) та відповідно до наказу МОН України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

На початку кожного навчального року МЛ №41 організує проведення вхідного діагностування (з предметів, що входять до переліку НМТ) здобувачів освіти з метою виявлення рівня їх навчальних досягнень за попередній навчальний рік та планування подальшої роботи із подолання освітніх втрат.

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.); практичного (дослід, практична робота, навчальний проєкт, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками). Виставляються підсумкові групи результатів з тем. За підсумковими групами результатів виставляються семестрові групи результатів.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей). У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель/вчителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками, фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до директора МЛ №41 із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом директора МЛ №41 створюється комісія

та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада МЛ №41. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі/учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор МЛ №41 видає відповідний наказ. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Заповнення «Характеристики навчальної діяльності» є результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь і виставленням відповідної позначки в стовпці «Потребує уваги і допомоги/Демонструє помітний прогрес/ Має значні успіхи» після завершення навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Педагогічні працівники, які здійснюють навчання у відповідних класах, зобов'язані протягом травня 2026 року заповнити Google-таблицю, що розміщена за покликанням на Google Діску Заступника: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1lkKJiOE1J1HxT5mL4j7VRdCPYWk60oBSHneJkRLE8/edit?gid=1038852041#gid=1038852041>. Заповнення здійснюється відповідно до вимог наказу МОН від 02.08.2024 № 1093 (додаток 3) із використанням наступних умовних позначень :

- «1» – Потребує уваги й додаткової допомоги;
- «2» – Демонструє помітний прогрес;
- «3» – Має значні успіхи.

На основі внесених даних буде сформовано зведену таблицю, яка надійде класним керівникам. Вони використають її для заповнення свідоцтва досягнень кожного учня відповідного класу.

Річні навчальні плани для 5-6-х класів

Річні навчальні плани для 5-6 класів розроблені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235 (зі змінами згідно наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»). Перелік навчальних предметів укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Інформатична
- Технологічна
- Мистецька
- Здоров'я і фізична культура

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
МИКОЛАЇВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 41
Миколаївської міської ради Миколаївської області на 2025 – 2026 н.р.
6 клас

Складено за Типовою освітньою програмою для 5-8-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120)

Освітні галузі	Перелік навчальних предметів/інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень, 6 кл.
Мовно-літературна	Українська мова	4+0,5
	Українська література	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5
	Іноземна (англійська) мова	3,5+0,5
	Друга іноземна (німецька) мова	2
Математична	Математика	4+1
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природнича	Пізнаємо природу	1+1
	Географія	1+1
	Біологія	-

	Фізика	-
	Хімія	-
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1
	Підприємництво і фінансова грамотність	-
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	1+1,5
	Вступ до історії України та громадянської освіти	-
	Історія України	-
	Всесвітня історія	-
	Громадянська освіта	0,5
Інформатична	Інформатика	1+1
Міжгалузевий інтегрований курс	Робототехніка	-
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом		31+3
Гранично допустиме навантаження		31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31+3

Директор

Людмила МАСЮТА